

4.9.2024

Sosiaali- ja terveysministeriö

kirjaamo.stm@gov.fi

Viitteet:

Terveystieteiden lae (1326/2010)

Asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (583/2017)

HAKEMUS POHJOIS-POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN PERUSTERVEYDENHUOLLON YMPÄRIVUOROKAUTISEN PÄIVYSTYKSEN JÄRJESTÄMISEEN OULASKANKAAN SAIRAALASSA OULAISISSA 1.4.2025 LÄHTIEN

Haemme terveydenhuoltolain 50 §:n 5 momentin ja päivystysasetuksen 6 §:n mukaista lupaa ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen järjestämiseen Oulaskankaan sairaalassa Oulaisissa. Haemme toistaiseksi voimassa olevaa lupaa 1.4.2025 lähtien. Lupaa haetaan ehdollisena aluevaltuuston päätökselle. Päätöksen Oulaskankaan sairaalan profiilin muutoksesta tekee aluevaltuusto lokakuussa 2024.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella on ympärivuorokautisesti päivystävät yhteispäivystykset Oulun yliopistollisessa sairaalassa ja Oulaskankaan sairaalassa. Sosiaali- ja terveysministeriön valmistelemissa luonnoksissa hallituksen esitykseksi ehdotetaan muutoksia ympärivuorokautista terveydenhuollon päivystystä sekä leikkaustoimintaa koskevaan säätelyyn. Terveystieteiden lae 50§ pykälän voimassa olemassa momentissa 3 on säädös, jonka mukaan hyvinvointialueet, joissa on yliopistollinen sairaala voivat väestön palvelutarpeen niin edellyttäessä perustaa useamman kuin yhden ympärivuorokautisesti päivystävän yhteispäivystyksikön sairaaloidensa yhteyteen. Tämän säädöksen kumoutuminen tarkoittaisi Pohjois-Pohjanmaalla sitä, että Oulaskankaan sairaalassa ei olisi enää mahdollista pitää ympärivuorokautista väestölle avointa päivystystä. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue on esittänyt (18.6.2024 lausunto hallituksen esitykseen laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi), että Oulaskankaan yhteispäivystyksen päättyessä

4.9.2024

Oulaisissa olisi mahdollista järjestää perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys alueen väestön palvelutarpeen toteuttamiseksi.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella on viranhaltijoiden valmistelussa esitys Oulaskankaan sairaalan profiilin muutoksesta 1.4.2025 lähtien. Asia menee aluevaltuuston päätettäväksi lokakuussa 2024.

Oulaskankaan sairaalan profiilia esitetään muutettavaksi 1.4.2025 lähtien seuraavasti:

- Oulaskankaan yhteispäivystys päättyisi ja tilalle tulisi ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys.
- Leikkaussaliolosuhteita ja anestesiaa vaativa, monierikoisalapäivystystä vaativa leikkaustoiminta loppuisi. Säädetävän asetuksen mukainen päiväkirurginen ja lyhytjälkihoitoinen leikkaustoiminta jatkuisi.
- Kirurgian ja sisätautien vuodeosastot muuttuisivat yleislääketieteen akuuttiosastoiksi.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ympärivuorokautiset päivystyspisteet

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella on tällä hetkellä neljä ympärivuorokautista päivystyspistettä. Yhteispäivystykset ovat Oulun seudun yhteispäivystys Oulun yliopistollisessa sairaalassa ja Oulaskankaan sairaalan yhteispäivystys Oulaisissa. Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämien poikkeuslupien alaiset ympärivuorokautiset perusterveydenhuollon päivystysyksiköt ovat Kuusamossa ja Raahessa. Kussakin päivystyspisteessä on toiminnasta vastaava vastuulääkäri, jonka ohjauksessa kunkin päivystyspisteen toiminta tapahtuu.

Uudistuvaan lainsäädäntöön liittyen ympärivuorokautisiin päivystyksiin on tulossa muutoksia. Ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon päivystys Raahessa päättyy 31.12.2024 (aluevaltuuston päätös 17.6.2024). Jatkossa Raahessa järjestetään vastaanotto kiireellisiä hoidontarpeen arviointia ja hoitoa varten päivisin ja iltaisin klo 22 asti vuoden jokaisena päivänä.

4.9.2024

Palvelujen saavutettavuus, laatu ja potilasturvallisuus

Terveystieteiden lain 50§ mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää hyvinvointialueelle luvan ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystyksen järjestämiseen, jos palvelujen saavutettavuus ja päivystyspisteiden väliset etäisyydet sitä edellyttävät eikä väestön tarvitsemia palveluja voida riittävästi turvata ensihoitopalvelujen avulla.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue on maantieteellisesti laaja. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen eteläosan väestön palvelujen saavutettavuus heikkenee Oulaskankaan sairaalan yhteispäivystyksen päättyessä. Alue on väkimäärältään suurempi kuin Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueet ja lähes yhtä suuri kuin Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon hyvinvointialueet. Perusteena esitykselle Oulaisten ympärivuorokautisesta perusterveydenhuollon päivystyksestä ovat palvelujen saavutettavuus, potilasturvallisuus sekä väestön palvelutarve.

Terveystieteiden lain 50§ 6 momentin mukaan päivystävissä yksiköissä on oltava riittävät voimavarat ja osaaminen, jotta hoidon laatu ja potilasturvallisuus toteutuvat. Yksikössä tulee olla mahdollisuus taudinmäärittystä varten tarvittaviin laboratoriotutkimuksiin ja kuvantamiseen kaikkina vuorokauden aikoina sekä etälääketieteen avulla mahdollisuus konsultoida ympärivuorokautisen laajan päivystyksen tai yhteispäivystyksen yksikköä. Mahdollisuus siirtää potilas nopeasti ympärivuorokautiseen laajan päivystyksen tai yhteispäivystyksen yksikköön tulee varmistaa. Edellä mainitut riittävät voimavarat ja osaaminen tulevat toteutumaan Oulaskankaan ympärivuorokautisessa perusterveydenhuollon päivystyksessä.

Röntgenpalvelujen osalta suunnitelmassa on, että röntgenpalvelut olisivat jatkossa saatavilla ilta-aikaan ja viikonloppuisin varallaolopäivystyksenä ja öisin hälytystyönä. Oulaskankaan sairaalassa on paikallinen keskuslaboratorio, joka palvelee tällä hetkellä ympärivuorokautisesti. Oulaskankaan sairaalan profiiliin muutokseen liittyen selvitetään sitä, että olisiko yöaikaan mahdollista toimia vieritutkimusten turvin. Päivystävä lääkäri voi tarvittaessa konsultoida Oulun yliopistollisen sairaalan erikoisalojen päivystäjää tai potilaan hoidon niin vaatiessa lähettää potilaan arvioitavaksi Oulun yliopistolliseen sairaalaan. Ensihoidon palveluista vastaa OYS sairaalapalvelujen ja ensihoidon toimialueen OYS ensihoito osaamiskeskus.

4.9.2024

Yhteenveto

Oulaisten Oulaskankaan sairaalan profiili muuttuu ympärivuorokautista terveydenhuollon päivystystä sekä leikkaustoimintaa koskevaan säätelyyn muuttuessa. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella on valmistelussa esitys Oulaskankaan sairaalan profiilin muuttamisesti 1.4.2025 lähtien. Esityksen mukaan yhteispäivystys päättyisi 31.3.2025 ja tilalla jatkaisi perusterveydenhuollon ympärivuorokautinen päivystys.

Haemme terveydenhuoltolain 50 §:n 5 momentin ja päivystysasetuksen 6 §:n mukaista toistaiseksi voimassa olevaa lupaa ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon päivystyksen järjestämiseen Oulaisissa Oulaskankaan sairaalassa 1.4.2025 lähtien. Lupaa haetaan ehdollisena aluevaltuuston päätökselle. Päätöksen Oulaskankaan sairaalan profiilin muutoksesta tekee aluevaltuusto.

Oulussa 10.9.2024

Ilkka Luoma
Hyvinvointialueen johtaja

Terhi Nevala
Johtajaylilääkäri